

διασώζων Λεσχών, διότι ἐν αὐταῖς ἔχετε τὰς καλλιτέρας σχέσεις ὑμῶν.

«Μὴ ταράσσεσθε. Βλέπετε ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἡρεμος. Δὲν ἐζήτησα πληροφορίας, ἀλλ' ἦλθεν ἀφ' ἐαυτοῦ τὸ φῶς, ὡς ἡ ἀκτίς τῆς σελήνης διὰ τῶν παραπετασμάτων τοῦ παραθύρου.

«Τέλος ἔρχομαι εἰς τὸ προκείμενον.

«Λαμβάνω ἐπιστολὴν φίλου, εἰλικρινοῦς φίλου, ἐντίμου, σοβαροῦ.

«Δὲν ἐζήτησα αὐτήν, ἀλλ' ἀφ' ἐαυτοῦ μοι γράφει.

«Τῷ ἀνγγεῖλα ἄνευ ἐνθουσιασμοῦ τὸν γάμου μου χθὲς τὴν ἐσπέραν.

«Μοὶ ἀπήντησε σήμερον τὴν πρωτὴν διὰ τηλεγραφήματος καὶ ἀπόψε διὰ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης».

«Ὁ κόμης ἠκροᾶτο προσποιούμενος ἄκραν ἡρεμίαν. Ἀλλ' ἔκ τινων νευρικῶν κινήσεων τῶν χαρακτηριστικῶν του καὶ τοῦ ἀπλανοῦς τοῦ βλέμματος αὐτοῦ ἠννώνει τὴν κατέχουσάν αὐτὸν ταραχήν.

— Καὶ τί ἐμάθατε ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης; ἥρώτησε.

— Κατ' ἀρχὰς λεπτομέρειαν ἄνευ σπουδαιότητος.

— Ἀνευ σπουδαιότητος;

— Ναί.

— Ποίαν;

— «Ὅτι εἰσθε οἰκονομικῶς κατεστραμένος.

— Ἀ!

— Ἀλλὰ κατὰ βάθος κατεστραμένος ὅτι οὐδὲν σὰς μένει. Ἀ! ναί, σὰς μένει καίτι.

— Τί λοιπόν;

— Χρέη καὶ μεγάλα μάλιστα.

«Ὁ δ' Ἀμβαρὲς ἠσθάνετο ἐαυτὸν ἀπωλολότα. Ἀδῆξε τὰ χεῖλη.

— Ἐπεθύμουν, εἶπε, νὰ μάθω πόθεν ὁ ἔντιμος, ὁ εἰλικρινής, ὁ σοβαρὸς φίλος σας συνέλεξε τὰς πληροφορίας ταύτας, τὰς ὁποίας εἶχε τὴν εὐγένειαν νὰ σὰς μεταδῶσιν χωρὶς νὰ τὰς ζητήσητε.

— Ἐκ τοῦ κόσμου τῶν οἰκονομολόγων, ἀγαπητὲ κόμη. Εἶναι τραπεζίτης, σύζυγος στενῆς φίλης μου καὶ συμμαθητρίας μου. Εἴσθε λοιπὸν τελείως κατεστραμένος. Εἶναι ἀναμφισβήτητον. Ἐν τούτοις, εὖρον μέσον νὰ σὰς σώσω. Τί τὰ θέλετε, ἔχω τὴν μανίαν νὰ σώζω ὅλον τὸν κόσμον. Ὅφείλετε ὑπέρογκα ποσά, ἴσως. Πόσα ὀφείλετε.

«Ὁ κόμης, οἶονεὶ δαμασθεὶς ὑπὸ τῆς Καικιλίας, ὁμολόγησεν.

— Ἐπτακοσίας ἢ ὀκτακοσίας χιλιάδας φράγκων, εἶπε.

— Στρογγυλὸς ἀριθμός! Τὰ ὑπάρχοντά σας τί ἀξίζουν; ἐκεῖνα δηλαδὴ, τὰ ὁποῖα σὰς ὑπελήφθησαν κατασχόμενα.

— Δύο ἑκατομμύρια περίπου.

[Ἐπεται συνέχεια].

*Κ.

F. D. GUERAZZI

H

MAXH TOY BENEVENTOY

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Συνέχεια]

— Ἐκεῖ, εἶπεν ὁ Μαμφρέδης, ὑπῆρξεν ποτε πόλις ἰσχυρά, καὶ τῶρα εἶναι ἄμορφα εἰρεῖπια καὶ λίθοι.

«Παρήλθον ἤδη ἑξ αἰῶνες, ἀφοῦ σμήνην ἄγρια, κατελθόντα ἀπὸ τῶν ὀρέων καὶ εὐρόντα λαοὺς διχονοοῦντας καὶ φθονοῦντας ἀλλήλους, διέτρεξαν τὰς πεδιαδας μας.

«Ἰδέ! προσέθετο ἡχηροτέρῳ τῇ φωνῇ, δεικνύων τὰ λείψανα ἐκεῖνα· ταῦτα εἶναι κατορθώματα τῶν Βανδάλων.

«Ἡ ἱστορία τῶν ἐκ τοιούτων ἀποτελεῖται σελίδων.

«Τοιοῦτος θὰ γίνῃ καὶ ὁ Ἀγιος Γερμανός, καὶ σὺ θὰ ἦσαι ὁ αἰτίος.

«Ὅταν δὲ οἱ χρόνοι καλύψωσι τὴν μνήμην τοῦ βασιλείου μου καὶ τοῦ ὀνόματός μου, ἀπὸ τῶν εἰρεπίων τούτων θὰ ἐξέρχεται πάντοτε φωνή, κραυγάζουσα εἰς τοὺς μεταγενεστέρους:

«Ἐδῶ γενναῖος κύριος ἐπροδόθη ὑπὸ ἀπίστου δούλου».

— «Ὡ, ἂν ἠδυνάμην!... ἀλλὰ δὲν δύναμαι, Μαμφρέδη, δὲν δύναμαι...

— Ἐστὼ· ἀφοῦ παρὰ σοὶ δὲν ἔχη ἰσχὺν ἡ παρακλήσις, ἃς ἰσχύσῃ ἡ διαταγή... Οἱ λαοὶ μου εἶναι τέκνα μου, καὶ ἡμέραν τινὰ ὀφείλω νὰ δώσω λόγον εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος μοὶ ἀνέθεσε τὴν ἐπ' αὐτῶν βασιλείαν. Δυνάμει τῆς βασιλικῆς μου ἐξουσίας, σὲ διατάσσω ν' ἀναβάλῃς τὴν μονομαχίαν. Ἡ διαταγὴ τοῦ βασιλέως εἶναι ἱερά, οἷα δὴποτε καὶ ἂν ἦναι.

— Ὑπάρχει τις, ὁ ὁποῖος θὰ ἠρνεῖτο τοῦτο, οὐὲ τοῦ Φρειδερίκου. Ἀλλὰ ὁ τίς οὗτος δὲν θὰ ἦμαι ἐγώ.

«Ἰδοὺ! Καὶ ταῦτα λέγων ἔθραυσε τὴν σπάθην του χαμὰ. Ἰδοὺ! ἔθραυσε τὴν σπάθην εἰς τὰς χεῖράς μου, ἀφῆρεσας τὴν ἰσχὺν ἀπὸ τοῦ βραχίονός μου, ἔσθυσας ἐν τῇ καρδίᾳ μου τὸ πνεῦμα τῆς ζωῆς καὶ ἀπέθεσας ἐν αὐτῇ τὸν σπόρον τοῦ αἵσχους.

«Ἐγενόμην ἤδη ὡσεὶ ἄνθρωπος μὴ γεννηθείς, ὡς νεκρός.

«Οἱ ἄνθρωποι θὰ μὲ βλέπουν, ἀλλὰ δὲν θὰ μὲ ἀναγνωρίζουν, διότι οἱ Ἀμνηρᾶδες τῶν Βενι-ζιέν ἐσυνείθισαν νὰ ἐμφανίζονται ἐν μέσῳ τῶν ἀκτίων τῆς φήμης των.

«Ἰσως ἔλθῃ ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἐπικαλεσθῇς τὴν βοήθειάν μου, καὶ ἐγὼ θὰ σοὶ ἀπαντήσω: δός μοι τὸν βραχίονα, τὸν ὁποῖον μοὶ ἀφῆρεσας: — Θὰ μὲ προσκαλέσῃς ἐν ὀνόματι τῆς τιμῆς, καὶ θὰ σοὶ εἰπῶ:

«Ὡ κύριέ μου, πῶς δύναμαι νὰ σὲ ἀκούσω; Ἀπενέκρωσας τὴν καρδίαν μου, ἔκλεισας τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς δόξης μου.

«Δόξα σοὶ Ἀλλάχ, κύριε τῶν κόσμων, κύριε τῆς ἡμέρας τῆς δικαιοσύνης... εὐλογητὸς εἶ ἐν ταῖς κρίσεσι καὶ τοῖς ἔργοις σου... ἀλλὰ διατί ἠθέλησας ἡ ἐνδοξὸς φυλὴ τῶν Βενι-ζιέν νὰ τελειώσῃ τόσον ἐξουθενημένη;

«Σὲ προσκυνῶ, Κύριε· σὲ σέβομαι, ἔχω τὸ πρόσωπον ἐν τῇ κόνει... ἀλλὰ διατί ἐνεφύσησας εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Μουλεὰς μου νὰ μὲ καταδικάσῃ, ὅπως τρέφωμαι ἐκ βορβόρου;

«Ὡ! τὰ ἔτη μου φεύγουσι, πορευόμενα ἐν τῇ λύπῃ εἰς τὸν Ἀδην... Ὡ! ἃς ἀπέθνησκον πρὸ μιᾶς ἡμέρας... δὲν θὰ ἔβλεπον οἱ ὀφθαλμοὶ μου τὴν μαύρην ἡμέραν... Ἄ! ἡ ψυχὴ τοῦ πατρός μου ἔλεγε τοῦτο συχνάκις: ὅτι τὸ χεῖριστον πάντων εἶναι νὰ ζήσῃ τις πολὺ...

Καὶ ἀπῆλθεν ἀπαρηγόρητος· οὐχὶ θρηνῶν, ἀλλὰ βεθυθισμένος ἐν θλίψει, οἷαν δύναται νὰ αἰσθανθῇ γενναία καρδιά, ἥς ἡ θεὰ ἐμπνέει μᾶλλον θαυμασμόν ἢ οἶκτον.

Ὁ Μαμφρέδης, μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἀμνηρᾶ, ἔστη ἐπὶ τινὰ καιρὸν ἀκίνητος, εἴτα ἔπληξε διὰ τῆς δεξιᾶς τὸ μέτωπον ἀνακράζας:

— Γενναία ψυχὴ καὶ ἀξία τοῦ Μαμφρέδου! Ἰδοὺ, τὸ ἔγκλημα συνεμάχησε μετὰ τῆς ἀρετῆς καὶ συμβαδίζουσιν, ὅπως μὲ ρίψωσιν ἀπὸ τοῦ θρόνου... Ὁ χυρὸς Μαμφρέδης... ἡ τελευταία ὥρα σου ἤγγικεν.

— Οἱ ἐχθροὶ! οἱ ἐχθροὶ εἶναι ἐν τῷ φρουρίῳ!...

Ἡ κραυγὴ αὕτη προσέβαλε τὰ ὦτα τοῦ Μαμφρέδου, ἀνασκιρτήσαντος ἐκ τρόμου. Μὴ ἦτο πλάσμα τῆς τεταραγμένης φαντασίας του;... Ὁχι... δυστυχῶς ἦκουε θόρυβον, βήματα κατεσπευσμένα... κραυγὰς συγκεχυμένας.

— Οἱ ἐχθροὶ! οἱ ἐχθροὶ εἶναι ἐν τῷ φρουρίῳ!

Ὁ βασιλεὺς ἐγίνετο κάτωχρος, ὅτε ἐσκέπτετο τὸν κίνδυνον· πορφυροῦς δέ, ὅτε ἔβλεπεν αὐτὸν ἐπικείμενον Προσῆρμοσεν εἰς τὰς χεῖράς του τὰς σιδηρὰς περιχειρίδας, ἤρπασε τὴν ἀσπίδα του, διέταξε τὸν ἀκόλουθον νὰ δώσῃ αὐτῷ τὸ περιλαίμιόν του καὶ ἐξελάξατο λόγχην, — διότι ἔφερε τὴν λοιπὴν αὐτοῦ πανοπλίαν. — Ὄρμησε δ' ἐξω τῶν ἀνακτόρων, κραυγάζων πρὸς ὅσους ἀπῆντα:

— Κύριοι βαρόνοι, ἔλθετε τοῦλάχιστον νὰ φονευθῇτε ἐντίμως.

Τὸν θόρυβον ἐκεῖνον καὶ τὰς κραυγὰς ἤκουσε καὶ ἡ εὐγενὴς Ἑλένη, ἥτις ὑπὸ ὑπερβολικῆς ἀγωνίας βασανιζομένη ἐκεῖτο ἀσθενής.

Παρὰ τὴν κλίνην, ἐκάθητο ἡ τρυφερὰ Ἰόλη, στηρίζουσα τὸ μέτωπον ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου τῆς καὶ καταφιλοῦσα αὐτήν.

Παρὰ τοὺς πόδας τῆς κλίνης, ἐκάθητο ὁ Μαμφρεδίνος, συνάπτων ἐνίοτε τὰς παιδικὰς χεῖράς του καὶ ἱκετεύων τὸν Ἰησοῦν νὰ θεραπεύσῃ τὴν μητέρα του.

— Ἰόλη, Ἰόλη! εἶπεν ἡ Ἑλένη, ἐγείρασα τὴν κεφαλὴν, ἀκούεις ὅτι ἀκούω ἐγώ;... Νομίζω ὅτι ἀκούω κραυγὰς μάχης. Παναγία Παρθένε! πλησιαζοῦσι...

Πήγαινε εις τὸν ἐξώστην καὶ ἰδὲ τί συμβαίνει.

Ἡ Ἰόλη ἔδραμεν εἰς τὸν ἐξώστην καί:

— Οἱ ἐχθροί!... οἱ ἐχθροί, μῆτερ!... ἤκούσθη κραυγάζουσα.

— Οἱ ἐχθροί! ἐπανέλαβεν ἡ Ἑλένη, ἀνακαθίσασα ἐπὶ τῆς κλίνης.

— Εἶναι τεσσαράκοντα... τρεῖς αὐτῶν φαίνονται ἀρχηγοί... ὁ εἰς αὐτῶν ἔχει ἀσπίδα μαύρην μετὰ στιγματῶν ἀργυρῶν, ὁ ἄλλος ἔχει ἔμβλημα καρδίαν διαπερασμένην ὑπὸ βελῶν, καὶ ὁ τρίτος φέρει σημαίαν λευκὴν μετὰ ἐρυθροῦ ἀετοῦ... τὴν σημαίαν τῶν φλωρεντινῶν φυγᾶδων... Θεέ μου! τί κτυπήματα! τί κτυπήματα! Χίλιοι στρατιῶται φεύγουν ἔμπροσθέν των... Πόσον αἷμα βρέχει τὴν γῆν!

— Ἐλθέ, κράτησέ με, ὥστε νὰ δυνηθῶ καὶ ἐγὼ νὰ τοὺς ἰδῶ.

— Ἴδου ὁ Μαμφρέδης!... ἱππεῖς καὶ ἵπποι ἀναμειγμένοι! ὁ κονιορτὸς περιβάλλει πάντας... δὲν βλέπω πλέον τίποτε...

— Νὰ ἰδῶ τὸν βραχίονα τοῦ βασιλέως... εἶπεν ἡ Ἑλένη, ἐτοιμασθεῖσα νὰ κατέλθῃ τῆς κλίνης.

— Ὁ κονιορτὸς διεσκεδάσθη... Ὁ πατὴρ ἐνίκησεν... ὦ! πῶς φεύγουν!... Πῶς τοὺς διώκει δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τοῦ ἵππου του... τώρα εἶναι μακρὰν... δὲν φαίνονται πλέον...

Ὅπως ἐννοήσῃ ὁ εὐμενὴς ἀναγνώστης πῶς συνέβη τοῦτο, δέον νὰ μάθῃ, ὅτι ἔξω τῶν τειχῶν τοῦ Ἀγίου Γερμανοῦ καὶ πρὸς τὰ ἀριστερὰ τῆς Ρωμαϊκῆς Πύλης, μετὰ τῆς πόλεως καὶ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Καρόλου, πλησιέστερον ὁμῶς πρὸς τὴν πόλιν, ἦσαν φρέατά τινα, ὅπου καθ' ἑκάστην μετέβαινον ἱπποκόμοι Νεαπολίται καὶ Γάλλοι, ὅπως ἀντλῶσιν ὕδωρ διὰ τοὺς ἵππους των, οὓς συχνάκις ἔφερον καὶ μεθ' ἑαυτῶν.

Ὁ Κάρολος ἠδύνατο εὐκόλως νὰ καταστρέψῃ τὰ φρέατα ἐκεῖνα. Ἀλλὰ σκεφθεὶς ὅτι μείζονα ἀνάγκη αὐτῶν εἶχεν ὁ στρατός του, καθ' ὅσον οἱ ἐχθροὶ εἶχον ἀρκοῦσαν προμήθειαν ὕδατος, ἄφισεν αὐτὰ ὡς εἶχον.

Ἄλλως τε, καίπερ δὲν εἶχεν ἔτι μελετήσῃ καλῶς τὸν τρόπον, ἤλπιζεν ὅτι ἐκ τῆς ἐπιμιξίας ἐκείνης τῶν ἱπποκόμων ἠδύνατο νὰ προκύψῃ εὐκαιρία τις πρὸς ἐφοδὸν κατὰ τοῦ φρουρίου...

Οἱ Νεαπολίται ἱπποκόμοι ἐξήρχοντο, οὐχὶ διὰ τῆς μεγάλης πύλης, ἀλλὰ διὰ τινος παρ' αὐτὴν πυλίδος, ἣτις νῦν δὲν εἶναι πλέον ἐν χρῆσει καὶ ἡ ὁποία, μόλις ἐξήρχοντο, ἐκλείετο ἀμέσως, δι' ἰσχυροτάτων θυροφύλλων.

Θὰ ἦτο θαυμάσιος μάλλον ἡ γενναϊότης, νὰ προκαλέσῃ συμπολοὺς μετὰ τῶν ἱπποκόμων καί, ἐνῶ οἱ Νεαπολίται ἔφευγον πρὸς τὸ φρούριον, ν' ἀναμιχθῶσι μετ' αὐτῶν καὶ νὰ ἐπωφεληθῶσι τὴν ταρχαὴν ἐκείνην, ὅπως εἰσέλθωσιν. Οὐδ' ὁ Κάρολος ἐτόλμα νὰ διατάξῃ τοιοῦτό τι, φοβούμενος ὅτι ἕκαστος θὰ ἠρνεῖτο νὰ πορευθῇ εἰς βέβαιον θάνατον... Ἄλλως τε,

ἦτο βέβαιον, ὅτι καὶ ἂν ὑπῆκουον θὰ ἀπετύγχανον.

Ἐν τούτοις, τρεῖς ἱππῶται, δύο Γάλλοι, οἱ ἀδελφοὶ Βανδάμαι, Βοκκάρδος καὶ Ἰωάννης, καὶ εἰς Φλωρεντίνος, ὁ Στόλδος Ἰάκωβος Ρόσσης, σημασιφόρος τῶν ἱταλῶν Γουέλφων, μετ' ἄλλων πεντήκοντα στρατιωτῶν, εἰθισμένοι εἰς τὰ μάλλον ἐπικίνδυνα ἐγχειρήματα, συνεφώνησαν ν' ἀποπειραθῶσι τὸ ὡς ἀδύνατον ὑπὸ πάντων θεωρούμενον.

Ὅθεν καὶ τὴν δεκάτην Φεβρουαρίου, ἐγερθέντες λίαν πρῶτῃ, ἐνέδρυσαν ἐν τινὶ χαράδρῃ, ἣν τὴν νύκτα εἶχον καλύψῃ διὰ θάμνων, ἀποκρυπτόντων αὐτοὺς. Ἐκεῖ δὲ περιέμεναν ὅπως οἱ Νεαπολίται ἱπποκόμοι ἔλθωσι ν' ἀντλήσωσιν ὕδωρ. Τὸ τέχνασμα αὐτῶν ἐπέτυχε θαυμασίως.

Οἱ Ἀπουλίοι, περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, ἐξεληθόντες τῶν τειχῶν, ἐπορεύθησαν ἀμερίμως εἰς τὰ φρέατα, ὅπου συναντήσαντες τοὺς Γάλλους ἱπποκόμους ἤρχισαν νὰ ὑβρίζωσιν αὐτοὺς, κραυγάζοντες χλευαστικῶς:

— Ποῦ εἶναι ὁ Καρλόττος μας;... Ποῦ εἶναι ὁ Καρλόττος;

Οἱ Γάλλοι ἱπποκόμοι δὲν ἔμειναν ἀδρανεῖς, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπῆλθε συμπλοκή, ἣτις καίπερ ἄνευ ὀπλῶν ὑπῆρξε σφοδρότατη.

Τότε οἱ ἐνεδρεύοντες, δραζόμενοι τῆς εὐκαιρίας, ἀνεμίχθησαν εἰς τὴν συμπολοὺς καὶ δὲν ἐβράδυνον νὰ τρέψωσιν εἰς φυγὴν τοὺς Ἀπουλίους.

Οἱ πολιορκούμενοι ἠνέωξαν τὴν πυλίδα, ὅπως οἱ διωκόμενοι εὗρωσιν ἄστυον ἐν τῷ φρουρίῳ. Ὅτε δὲ εἶδον τοὺς διώκοντας ἐχθροὺς καὶ ἠθέλησαν νὰ κλείσωσιν αὐτήν, δὲν ἐπρόφθασαν, καὶ οὕτως εἰσώρμησαν διωκόμενοι τε καὶ διώκοντες ἀναμίζ, ὡς ὁρμητικὸς χεῖμαρρος.

Ἐν τούτοις, κατῳρῶσαν νὰ καταρρίψωσι τὸν καταρράκτην, ὅστις πεσὼν βαρύτατος ἐξέπεσον τῶν Γάλλων ἱπποτῶν διεχώρισεν τῶν συντρόφων των καὶ ἄλλους τόσους ἴσως συνέτριψεν οἰκτρῶς ὑπὸ τὰς σιδηρᾶς αὐτοῦ αἰχμᾶς.

Οἱ εἰσελθόντες, ἀδιαφορήσαντες περὶ τοῦ πρώτου ἐκείνου ἀτυχήματος, ἐπροχώρησαν δεινὰ καταφέροντες δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ κτυπήματα...

Οἱ Ἀπουλίοι ἔφευγον διωκόμενοι καὶ πεφοβισμένοι, ὅμοιοι πρὸς ποιμνίον, ὅπερ οἱ ποιμένες ἄγουσιν εἰς ἐτέραν βοσκήν. Οὕτως ἀφίκοντο ὑπ' αὐτὰ τὰ ἀνάκτορα. Τότε ἐξῆλθεν ὁ Μαμφρέδης μετὰ τῶν γενναϊοτέρων βαρόνων τοῦ βασιλείου καὶ ἤρξατο φοβερὰ συμπλοκή, ἣτις δὲν θὰ ἔμενεν ἐπὶ μακρὸν ἀμφίβολος, διότι καὶ οἱ φεύγοντες ἀναθάρρησαντες ἐστράφησαν καὶ ἀπώθησαν ἐρωμένως τοὺς διώκοντας.

Ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τὸ πλῆθος ἐξωγούτο περὶ τοὺς Γάλλους, οἵτινες ἀπελπισθέντες πλέον περὶ τῆς σωτηρίας των ἔστρεψαν τὰ νῶτα πρὸς ἐκείνους, οὓς πρὸ μικροῦ ἐδίωκον. Ἀλλ' οὐδ' ἡ φυγὴ ἠδύνατο νὰ τοὺς σώσῃ καὶ θὰ ἦτο προτιμότερον ἂν ἀπέθνησκον δεχόμενοι τὰ τραύματα εἰς τὸ στήθος. Ἀλλ' ἂν ὁ φόβος

συνεβουλεύετο τὸ δυνατόν τῆς σωτηρίας, θὰ ἐβλέπομεν συχνάκις τὰς γενναίας ἐκείνας πράξεις, αἵτινες εἶναι δυστυχῶς τόσον σπάνιαι.

Ὁ κόμης τῆς Προβηγκίας, μαθὼν τὸ τὸ γεγονός, — διότι τὸ χρονικόν, καίπερ ἀπιθάνως, λέγει ὅτι ἡ ἐνέδρα ἐκείνη ἐγένετο ἐν ἀγνοίᾳ του — στραφεὶς πρὸς τοὺς περὶ αὐτὸν ἱππῶτας εἶπε:

— Θὰ ἀφίσωμεν, κύριοι, εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν τοὺς ἀδελφούς μας, διότι οὗτοι ὑπῆρξαν γενναϊότεροι ἡμῶν;

Καὶ ἀρπάσας τὸν βαρὺν αὐτοῦ πέλεκυν, διότι κατ' ἀρχαῖον ἔθος, οὐδέποτε, διαιτώμενος ἐν τῷ στρατοπέδῳ, ἀπεξεδύετο τὴν λοιπὴν πανοπλίαν, ὥρμησεν ἔξω τῆς σκηνῆς. Διηγοῦνται δὲ ὅτι καθ' ὁδὸν ἔλεγε:

— Ὡ ἐνδοξότατε βαρόνε, Ἀγίε Μαρτίνε τοῦ Τούρ, σῶσον τοὺς γενναίους μου ἱππῶτας καὶ ὑπόσχουμαι ν' ἀφιερῶσω εἰς τὸν ναόν σου κηροπήγιον ἐκ πελεκητοῦ χρυσοῦ.

Τί θὰ ἐπραττε τὸ ἄνθος τῶν Γάλλων ἱπποτῶν; Εἶχον φθάσῃ εἰς ἀπόστασιν τοξοῦ βολῆς ἀπὸ τῶν τειχῶν, καὶ οἱ Ἀπουλίοι ἤρχισαν νὰ τοξίζωσιν αὐτούς.

Ὅτε ἐρρίφθησαν τὰ πρῶτα βέλη, πολλοὶ τῶν ἱππέων ἀπώλεσαν τοὺς ἵππους των, καὶ πολλοὶ τῶν ἱππῶν τοὺς ἀναβάτας των.

Οἱ ὀπισθεν ἐρχόμενοι, μὴ δυνηθέντες νὰ συγκρατήσωσι τοὺς ἵππους των, τρέχοντας ἀπὸ ρυτῆρος, ἔπεσαν ἐπ' αὐτῶν. Ἐκ τούτου, ἐπῆλθε ταραχὴ καὶ ἀταξία καθ' ἅπασαν τὴν γραμμὴν.

Ὁ Κάρολος ὁμῶς εἶχε προχωρήσῃ, προηγούμενος τῶν ἄλλων κατὰ δύο ἢ τρεῖς βολὰς λόγχης. Ἐκ τούτου, ἀναθάρρησαντες καὶ οἱ ἄλλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ ἐν καλπασμῷ. Ἀλλ' ἐρρίφθησαν καὶ τὰ δευτέρα βέλη, καὶ δευτέρα ἐπῆλθε σύγχυσις. Ὁ κόμης ἐνόησεν ὅτι οὕτως οὐδὲν θὰ κατωρθοῦτο, ὅθεν ἀφιππεύσας ἔθετο τὸ ἐφίππιον τοῦ ἵππου του ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του καὶ ἐπροχώρησε πρὸς τὰ τεῖχη.

Οἱ λοιποὶ ἐμιμήθησαν αὐτόν, καὶ διὰ τοῦ ἐπινοήματος τούτου κατῳρῶσαν νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν Ρωμαϊκὴν Πύλιν. Τότε οἱ πολιορκούμενοι ἤρχισαν νὰ ρίπτωσι κατ' αὐτῶν λίθους, δοκοὺς καὶ παντὸς εἶδους ὅπλα, ἐνῶ ἐκεῖνοι διὰ τῶν πελέκεων προσεπάθουν νὰ θραύσωσι τὴν τε πύλιν καὶ τὴν πυλίδα. Ὁ Κάρολος ἰδίως κατέφευγεν ἐπὶ τῆς τελευταίας ταύτης τοιαῦτα κτυπήματα, ὥστε εἰς ἕκαστον αὐτῶν ἀνεπῆδον ἤλοι, τεμάχια καὶ νέφη κόνων.

Ἐπειδὴ ὁμῶς καὶ δὲν ἦτο δυνατόν πάντες νὰ κτυπῶσι τὰς θύρας, ἔλαβον τὴν τολμηροτάτην ἀπόφασιν νὰ ἀνέλθωσιν εἰς τὰ τεῖχη.

Καὶ ἄλλοι μὲν, μὴ ἀντέχοντες πλέον, παρεσύροντο ὑπὸ τοῦ ἰδίου αὐτῶν βάρους καὶ πίπτοντες κατέλιπον ἐπὶ τοῦ τεύχους τὸ δέρμα τῶν χειρῶν καὶ τοῦ προσώπου των, καὶ μετὰ φοβερὰν ἀγωνίαν συνετρίβοντο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Φοβερὸν θέαμα!...

Τὸ ἀνθρώπινον σχῆμα δὲν ἀνεγνώριζετο πλέον! Οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἐκτὸς τῶν κογ-

χῶν των! Οἱ ἐγκέφαλοι καὶ τὰ σπλάγ-
χνα ἐφαίνοντο ἐσκορπισμένα τῇδε κά-
κεισε! Τὰ πρόσωπα εἰδεχθῇ καὶ πελιδνά!
Τὰ μέλη συντετριμμένα καὶ αἱματόφυρτα.

Ἄλλοι δέ, καθ' ἣν στιγμήν ἐφθانون
εἰς τὰς ἐπάλξεις, προσεβάλλοντο ὑπὸ
λόγχης κατὰ τὸ στῆθος καὶ ἀνοίγωντες
τὰς χεῖρας ἐπιπτον περιγράφοντες καμ-
πύλην ἐν τῷ κενῷ.

Ἄλλοι, πίπτοντες, διεπερῶντο ὑπὸ
τῶν ἰδίων αὐτῶν ὅπλων.

Ἄλλοι ὑπὸ τῶν λογχῶν τῶν συντρό-
φων των.

Καί τινες, πεσόντες, ἐφόνευσαν ἐκεῖνον
ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπέπεσον, ἐνῷ αὐτοί,
κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν, πλὴν τῆς
σκοτοδίνης, οὐδὲν ἄλλο ἔπαθον. Ὁ θά-
νατος διέτρεχεν ἐκεῖ, ἐνασκῶν τὸ φοβερὸν
κράτος του.

Πανταχόθεν ἀντήχουν θρήνοι καὶ ὀλο-
λυγμοί, ἐν οἷς ἀνεμίγνυντο καὶ τινες καγ-
χασμοὶ καὶ εὐφρολογίαι.

Ἀπαίσιον θέαμα ἦτο ἐκεῖνο, δι' ὃ ὁ
Θεὸς δὲν ἔπλασε βεβαίως τὸν ἄνθρωπον,
καὶ τὸ ὅποῖον βλέπων ἴσως μετανοεῖ,
διότι τὸν ἔπλασε.

Καὶ ὅμως διὰ τοὺς ἀνθρώπους ἐκεῖ-
νους ἦτο ἐορτή.

Τὰ ἀπὸ τῶν τειχῶν πίπτοντα πτώματα
δὲν ἐτρόμαζον τοὺς ἐφορμῶντας, οἵτινες
ἤρπαζον ἀμέσως αὐτὰ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς
ἢ τῶν ποδῶν καὶ ἐτοποθέτου ἐπ' ἄλλων
πτωμάτων λέγοντες ἐνίοτε:

— Ἐγκαίρως ἔπεσον οὗτος, διότι μᾶς
ἐχρειάζετο μία ἀκόμη βαθμὶς διὰ ν' ἀνα-
βῶμεν.

Ἄλλος δ' ἔλεγε χαριεντιζόμενος:

— Νέον εἶδος κλιμάκων εἶναι τοῦτο,
διὰ νὰ ἔμβῃ κανεὶς εἰς τὸ φρούριον.

Ἄλλ' αἶφνης σφαῖρα ἢ λίθος συνέτριβεν
αὐτόν, πρὶν ἢ τελειώσῃ τὴν εὐφρολογίαν
του, καὶ ὁ παρ' αὐτόν ἰσταμένος ἐπάτει
ἐπὶ τοῦ προσώπου του καὶ ἤστειεύετο
μετὰ τῶν ἄλλων.

Γενεὰ μωρὰ καὶ θηριώδης, ἡ συκοφαν-
τοῦσα τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ, εἰσελθε εἰς
τὸ δάσος καὶ μάθε παρὰ τοῦ ὄρεως τὴν
ἀγάπην... Εἶσαι ἀξία τῆς βασιανιζομένης
ζωῆς, τὴν ὁποίαν ζῆς, καὶ τοῦ ἀλγεινοῦ
θανάτου, ὁ ὁποῖος σὲ περιμένει!...

Ἐν τούτοις, οἱ Γάλλοι, πεισθέντες ἐκ
τῆς τοιαύτης αἱματηρᾶς πείρας ὅτι διὰ
τοῦ τρόπου ἐκείνου δὲν ἠδύναντο ν' ἀνέλ-
θωσιν, ἦσαν ἔτοιμοι νὰ ἀποσυρθῶσιν, ὅτε
φωνή τις ἠκούσθη λέγουσα:

— Ἡ θύρα ἐθραύσθη!

Καὶ πράγματι, ὁ Κάρολος ἐπιμόνως
κτυπῶν διὰ τοῦ πελέκειος κατῴρθησεν ἐπὶ
τέλους νὰ καταρρίψῃ τὴν πυλίδαν καὶ ἀ-
κολουθούμενος ὑπὸ τῶν βαρόνων του εἶχε
διέλθῃ τὸν οὐδὸν αὐτῆς... Καθ' ἣν στιγ-
μὴν διήρχετο, χάλιας βελῶν ἐπληξεν αὐ-
τόν πανταχόθεν, χωρὶς ὅμως νὰ τὸν
βλάψῃ, διότι ἦτο προσωρισμένος. Ἐν τού-
τοις, ἐν τῶν βελῶν ἐκείνων, εἰσελθὼν διὰ
τῆς ὀπῆς τῆς περικεφαλαίας τοῦ νέου
Ζοαμβίλλ, — οὕτινος οἱ ἄνθρωποι ἐδίστα-
ζον νὰ εἰπωσιν ἂν ἦτο μεγαλειτέρα ἢ εὐ-
γένεια τοῦ ἡθους ἢ ἡ ἀνδρεία τῆς χειρὸς,

— διετρύπησε τὸν ἀριστερὸν ὀφθαλμόν του
καὶ εἰσέδω ἄχρι τοῦ ἐγκεφάλου του. Ἐ-
πεσεν ὁ εὐγενὴς νέος ἀλγήςσας οὐχὶ ἐπὶ
τῷ ἄωρῳ θανάτῳ του, ἀλλ' ἐπὶ τῇ ἀνα-
μνήσει τοῦ γηραιοῦ πατρὸς του, ὃν κα-
τέλιπεν ἔρημον ἐν τῷ ἀπεράντῳ φρουρίῳ
τῶν προγόνων του...

Ὁ πτωχὸς πατήρ!... ἐκ τόσων υἱῶν,
οὗτος μόνον εἶχεν ἀπολειφθῇ αὐτῷ ἐν
αὐτῷ μόνον ἔζη ἐπ' αὐτοῦ ἐστήριξε τὰς
ἐλπίδας του... αὐτὸς ἦτο ἡ μόνη παρη-
γορία τῶν ἀνιάρων γηρατειῶν του (προ-
σῆκοντος προαυλίου τοῦ θανάτου)... καὶ
θα ἦτον ἔργον φιλανθρωπίας ἢ διατήρησις
τοῦ υἱοῦ τούτου...

Ὁ ἀγαθὸς γέρον, ἐν μυστικότητι ἤδη,
προητοίμαζεν αὐτῷ σύζυγον τὴν θυγα-
τέρα τοῦ γείτονος βαρόνου, πρὸς ἣν εἶχε
μάθῃ ὅτι πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του ὁ
νέος εἶχε λαλήσῃ λόγους ἔρωτος ὑπὸ τινά
δρῶν... καὶ ἠθέλησε νὰ ἴδῃ τὴν δρῶν ἐκεί-
νην... καὶ εὗρεν ἐπὶ τοῦ φλοιοῦ αὐτῆς
περιπλεγμένην κεχαραγμένην τὰ ὀνόματα
τῶν δύο ἐραστῶν· τότε δὲ σύρας τὸ ἐγ-
χειριδίον του ἐχάραξε, τρέμων, ἐκ τε τῆς
ἡλικίας καὶ τῆς χαρᾶς, ἀνωθι αὐτῶν καὶ
τὸ ἰδικόν του, ὥστε χεῖρα τεθεῖσαν ἐκεῖ
ὅπως τοὺς εὐλογῇ...

Πτωχὸς πατήρ!... μισθωτοὶ καὶ ξένοι
ἔθεσαν αὐτόν ἐν τῷ φερέτρῳ καὶ τὸ φρού-
ριόν του ἔλαβον οἱ στενότεροί αὐτοῦ συγ-
γενεῖς, οἵτινες δι' οὐδενὸς ἄλλου τρόπου
ἐξεδήλωσαν τὴν πρὸς τὸν νεκρὸν συγγέ-
νειάν των, ἢ ἀποκλείσαντες τοὺς μᾶλλον
μεμακρυσμένους συγγενεῖς τῆς κληρονο-
μίας.

Ἰσως ὁ οἶκτος, ὃν ἠπθάνθησαν περὶ τοῦ
νέου, ... ἴσως ὁ φόβος περὶ τῆς ἰδίας αὐ-
τῶν ζωῆς... κατέβηκε τὸ θάρρος τῶν Γάλ-
λων ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς πυλίδος... Ὁ
Κάρολος, στρέψας τὴν κεφαλὴν, εἶδεν αὐ-
τοὺς ἰσταμένους ἐντρόμους καὶ εἶπεν:

— Αἶ! καὶ τί! νομίζετε ὅτι αὐτὸ εἶ-
ναι πέρασμα, εἰς τὸ ὅποῖον δὲν πληρώνει
κανεὶς τέλος;... Τώρα, ἐπληρώσμεν τὸ
δικαίωμα τῆς διαβάσεως... ἐμπρὸς λοιπὸν
μετὰ θάρρους!

Αἰῶνιε Θεέ!... ἐγέλων καὶ φαιδροὶ κα-
τεπάτουν τὸ πτώμα τοῦ φονευθέντος συ-
ναδέλφου των!...

Διήλθον τὴν θύραν· ἀλλ' ἀπελείπετο
αὐτοῖς νὰ ἐκβιάσῃ καὶ τὸν καταρρά-
κην. Ἐκεῖ δὲ ἐπανήρχισεν ὁ ὄλεθρος,
διότι οἱ Ἀπούλιοι ὀπισθεν τῶν τοξοτί-
δων ἐξηκόντιζον κατ' αὐτῶν ἀπαύστως
τὰ βέλη των· οἱ δὲ Γάλλοι δὲν εἶχον
τόξα, ὅπως ἀντιτάξωσι κατ' αὐτῶν. Ἐ-
μαίνοντο δὲ κατὰ τῶν πασσάλων, καὶ
ἐκτύπων αὐτοὺς τόσον λυσσῶδως, ὥστε
ἂν μὴ ἦσαν περιβεβλημένοι χαλκῶς θα
κατεσυντρίβοντο καὶ θα ἄφρινον ἐλευθέραν
τὴν διόδον. Ἄλλ' ὁ χαλκὸς ἀντεῖχε, καὶ
οἱ μάταιοι ἐκεῖνοι ἀγῶνες ἀπεδείκνυν
ὅτι διὰ τοῦ χρόνου μόνον καὶ μόχθων ὑ-
περτάτων ἠδύναντο νὰ συντελεσθῇ τὸ εὐ-
ελπί ἐκεῖνο ἔργον.

Ἄλλὰ καὶ ἄλλο τι συνέτεινεν ἵνα ἀπο-
θαρρύνῃ τοὺς Γάλλους. Οἱ Βανδάμαι, ὁ
Στόλδος Ρόσσης καὶ οἱ μετ' αὐτῶν ἀπο-

μείναντες εὐάριθμοι τῶν συντρόφων των,
ἔφευγον δρομαίως πρὸς τὴν πυλίδαν. Ὅτε
δ' ἐφθασαν εἰς ἀπόστασιν εἴκοσιν ἀπ' αὐ-
τῆς βημάτων, ἰδόντες καταβιβασμένον
τὸν καταρράκην καὶ γνωρίσαντες τοὺς
συντρόφους των, ἤσχυνθησαν, διότι φευ-
γον καὶ γινώσκοντες ὅτι πᾶσα ὁδὸς ἔσω-
τηρίας εἶχε πλέον ἀποκλεισθῇ αὐτοῖς,
ἐστράφησαν καὶ ὠρύμενοι ἀγρίως ὤρμη-
σαν ὥς μαινόμενοι κατὰ τῶν διωκόν-
των.

Ἄλλὰ ματαίως! Εἶχεν ἤδη φθάσῃ,
ὁμοιος πρὸς καταιγίδα, ὁ Μαμφρέδης,
καὶ πανταχόθεν συνέρρεον μαχηταὶ περι-
κυκλοῦντες αὐτούς. Μετὰ τινος στιγμᾶς
ἀπηλπισμένης μάχης, καθ' ἣν καὶ δηγμά-
των ἔτι ἐγένετο χρήσις ἐξαντληθέντες
ἔρριψαν τὰ ὅπλα, ἅτινα δὲν ἠδύναντο
πλέον νὰ μεταχειρισθῶσι, καὶ παρεδόθη-
σαν. Ἄν τοῦτο κατέθλιψε τοὺς ἔξωθεν
τοῦ καταρράκτου θεωμένους, ὡς φαντα-
σθῇ ὁ ἀναγνώστης. Εἰς τούτων μάλιστα
τοσοῦτ' ἐτυφλώθη, ὥστε εἰσῆγαγε τὴν
χεῖρά του, φέρουσαν τὸν πέλεκυν, διὰ μί-
ας τῶν τοξοτίδων, νομίσας ὅτι θα ἠδύ-
νατο οὕτω νὰ παρᾶσχῃ βοήθειαν εἰς τοὺς
εἰς ἀπόστασιν εἴκοσι καὶ ἐπέκεινα βημά-
των μαχομένους συναδέλφους του. Ἄλλ'
ὁ Ἰορδάνης Λάνσις, δι' ἑνὸς μόνου κτυ-
πήματος, ἀπέκοψε τὸν βραχίονα αὐτοῦ
ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος, διδάξας οὕτω αὐτῷ νὰ
μὴ εἰσάγῃ πλέον εἰς τὰς τοξοτίδας τὴν
χεῖρά του· τὸ δὲ χρονικὸν προσθέτει ὅτι
ὁ Γάλλος συνεσχέτισθη ἐκ τοῦ μαθήματος
τούτου.

Τότε ἤρξαντο πραγματούμενοι οἱ φό-
βοι τοῦ κόμητος τῆς Προβηγκίας, ὅστις
ἐσκέπτετο ἤδη ν' ἀποσυρθῇ... Ἡ ἀνδρεία
δὲν ἠδύναντο πλέον νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν
ἀγαθὴν ἐκβασιν τοῦ ἐγχειρήματος... ἀπε-
λείπετο ἡ τύχη.

Ἐπήρχετο ἡ νύξ· Ὁ Μαμφρέδης, αἰχ-
μαλωτίσας τοὺς ἀδελφούς Βανδάμας, τὸν
Στόλδον καὶ ἐτέρους ἑξ τῶν πενήκοντα,
οἵτινες εἶχον ἐκτεθῇ εἰς τὸν κίνδυνον, ἡ-
τοιμάζετο νὰ διατάξῃ ὅπως ἀνυψώσωσι
τὸν καταρράκην, θέλων νὰ ἐπιπέσῃ ὁρ-
μητικῶς κατὰ τοῦ ἐχθροῦ καὶ νὰ τὸν ἀ-
πωθήσῃ ἔξω τῶν τειχῶν.

Ἄλλ' αἶφνης ἤκουσεν ὀπισθέν του κρό-
τον βημάτων καὶ κραυγὰς:

— Ὁ ἐχθρὸς!... ὁ ἐχθρὸς!...

Στραφεὶς, εἶδε κυμανομένην ἐπὶ τοῦ
πύργου τῆς Πύλης τοῦ Ταχυρροῦ ση-
μαίαν, ἥτις δὲν ἐφαίνετο ἰδική του.

Παρετήρησε καλλίτερον, ἔτριψε τοὺς
ὀφθαλμούς, παρετήρησεν αὖθις καὶ εἶπεν
εἰς τὸν παρ' αὐτὸν ἰστάμενον κόμητα Καλ-
βάνιον:

— Θεέ μου, βοήθει ἡμῖν!... ἡ ση-
μαία ἐκεῖνη δὲν εἶναι ἡ σημαία μας...
Παρατηρήσατε καὶ σεῖς, κόμη, διότι εἶ-
ναι σκότος καὶ δὲν διακρίνομεν καλὰ.

— Ὡ κύριέ μου, ἀπήντησεν ὁ Καλ-
βάνιος, δὲν ἠπατήθητε... Ἡ σημαία εἶ-
ναι κυανῇ· ἀλλ' ἐν αὐτῇ εἶναι τὰ γαλλικὰ
κρίνα.

— Πῶς συμβαίνει τοῦτο; Δὲν φρου-
ροῦν ἐκεῖ οἱ Σαρακηνοί; ... καὶ πτερίσας

τὸν ἵππον του, ὤρμησε πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο.

Ἴδου τί εἶχε συμβῆ. Ὁ Γουίδος τοῦ Μομφόρτ, ὁ ἰκανώτερος τῶν ἐν τῷ γαλλικῷ στρατοπέδῳ στρατηγῶν, ὅστις ὦν πάντοτε παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ κόμητος ἐγίνωσκε καὶ τοὺς ἀποκρυφωτέρους τῶν στοχασμῶν του, ἰδὼν ἀρξαμένην τὴν ἐφοδὸν, ἀπὸ τῆς ὁποίας εἶχεν ἀποτρέψῃ πάντοτε τὸν κύριόν του, ἐσκέφθη, ἀφοῦ αἱ συμβουλαὶ του δὲν εἰσηκούσθησαν, τίνι τρόπῳ ἠδύνατο νὰ καταστήσῃ τοῦλάχιστον αὐτὴν ἥσσαν ὀλεθρίαν εἰς τοὺς Γάλλους...

Ὅθεν, λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ τάγματα τινὰ Βουργωνδίων, καθ' ἣν στιγμήν ἡ μάχη ἐμαίνετο παρὰ τὴν Πύλην, παρέκαμψε τὸν Ἅγιον Γερμανόν, διέβη τὸν ποταμὸν Ταχυρρόαν καὶ ἐπλησίασεν ἀπαρτήρητος εἰς τὴν φέρουσαν τὸ ὄνομα τοῦ ποταμοῦ τούτου Πύλιν.

Καθ' ὅσον ἐπροχώρει, ὁ θόρυβος ἤλαττο αὐτοῦ.

Παρετήρησε τὰς ἐπάλλξεις· οὐδεὶς φρουρός.

Παρετήρησε τὸν πύργον· οὐδεὶς σκοπός.

Ἐξεπλάγη καὶ προέβη μετ' ἐπιφυλάξεως, ὑποπτευόμενος ἐνέδραν...

Ἐφθασε τέλος ὑπὸ τὰ τείχη, ἀλλ' οὐδένα εἶδεν.

Ἐστήριξεν ἐπ' αὐτῶν τὰς κλίμακας, καὶ οἱ Βουργωνδιοὶ ἤρχισαν ν' ἀναβαίνωσιν· ἀλλ' οὐδεὶς ἐφαίνετο.

Ἐπὶ τέλους, ἀνέβησαν ἐπὶ τῶν ἐπάλλξεων, καὶ εὖρον αὐτὰς ἐρήμους.

— Ὁ Θεὸς τοὺς ἀπετύφλωσεν! ... ἀνέκραξεν ὁ Μομφόρτ λίαν εὐσεβῶς.

— Ὁ Θεὸς τοὺς ἀπετύφλωσεν! ... ἐπανάλαβον πάντες.

Καὶ ἐπροχώρησαν.

Ἀρήσας φρουρὰν ἐπὶ τῶν τειχῶν καὶ τοποθετήσας τοὺς γενναϊότερους ἐπὶ τοῦ πύργου, ὅπου ἀνεπέτασε τὴν γαλλικὴν σημαίαν, κατήλθεν, ἠνέφξε τὴν πύλιν καὶ ἐπεμψεν ἀγγέλους πρὸς τὸν κόμητα, προσκαλὼν αὐτὸν νὰ σπεύσῃ ἐκεῖ, διότι ἤλωθη ἤδη τὸ φρούριον.

Ἡ εἰδησις αὕτη ἔφθασεν εἰς τὸν Κάρολον, τὴν στιγμήν καθ' ἣν ἠτοιμάζετο οὗτος νὰ διατάξῃ τὴν ὑποχώρησιν.

Ὁ κόμης ἀνεθάρρησε καὶ ἐπειδὴ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐνεθυμείτο πάντοτε τὸν Ἅγιον Μαρτίνον, ἀνέκραξε σταυροκοπούμενος:

— Ὡ ἐνδοξότατε βαρόνε, δύο χρυσὰ κηροπήγια θ' ἀφιερῶσω τῶρα εἰς τὸν ἐν Τοῦρ ναόν σου ἐξ εἰκοσι λιτρῶν ἑκάστον!

Εὐχὴν, ἣν ἐπανάλαβον καὶ οἱ περὶ αὐτόν.

Εἶτα, διατάξας τοὺς στρατιώτας του νὰ προσποιῶνται ὅτι ἐπέμενον νὰ ἐκβιάσωσι τὸ μέρος ἐκεῖνο, ἔδραμεν ὅπου ἡ τύχη εἶχε πολεμήσῃ ὑπὲρ αὐτοῦ.

[Ἐπεται συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΝΕ

Η ΚΟΜΗΣΣΑ ΣΑΡΡΑ

[Συνέχεια]

Τῇ εἶπεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὸν ἐγκαταλίπῃ εἰς ἑαυτόν.

Τὴν ἐνουθέτησε νὰ εἶναι ὑπομονητικὴ καὶ πρᾶξι πρὸς τὴν Σάρραν. Ἴσως ἡ δεσποινὴς Δεσυνὴ προώριστο νὰ ἐπαναγάγῃ εἰς τὴν σωτηρίαν τὸ ἀπολωλὸς τοῦτο πρόβατον.

Ἐπὶ ὁλόκληρον ἡμέραν ἡ νεανὺς ἠσθάνθη ἑαυτὴν ἰσχυρωτέραν, ἐλαφροτέραν. Ἀλλ' ἡ νύξ ἐπνήγαγε τὴν ταραχὴν εἰς τὸ πνεῦμά της. Ἐλουπεῖτο ὅτι ἐνεκλείσθη ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἐκεῖνῳ.

Οἱ ὀφθαλμοὶ της ἤθελον νὰ εἰσδύσωσι διὰ τῶν τειχῶν καὶ νὰ ἀκολουθήσωσι τὸν Σεβεράκ καὶ τὴν Σάρραν. Ἐφοβεῖτο προσδοσίαν τινά.

Ἀπόπειρά τις ἀποφασιστικὴ τῆς Σάρρας ἠδύνατο νὰ κάμψῃ τὴν θέλησιν τοῦ Πέτρου.

Καὶ μετὰ θλίψεως ἀνεμιμνήσκετο τῆς σκηνῆς, ἐνθα παρευρέθη, ἐν τῷ ἀνθοκομείῳ τοῦ Καναλέλ. Οἱ καυστικοὶ λόγοι τῆς Σάρρας ἐπανήρχοντο εἰς τὰ ὦτά της, ἔβλεπε τοὺς τεταμένους βραχίονας, τὸ φρικτὸν στόμα, τοὺς πεπλανημένους ὑπὸ τῆς μέθης τῶν αἰσθήσεων ὀφθαλμούς της.

Ἐζηλοτύπει. Μάτην τότε ἐγονυπέτει καὶ ἐπέταττε τῇ ιδέᾳ αὐτῆς νὰ ἀνυψωθῇ ὑπεράνω τῶν γηϊνῶν ἀθλιότητων καὶ ἀδυναμιῶν.

Ἀνυποτάκτως ἡ ιδέα της εἶπε. Μετὰ φρίκης ἡ Λευκὴ ἔβλεπεν ἑαυτὴν ἐσπιλωμένην διὰ τῆς κηλίδος τῆς ἀντεραστρίας της, καὶ ἐφρικία καὶ ἔκλαιε.

Δὲν εἶχεν ἄδικον νὰ φοβῆται. Ἡ ἀναχώρησίς της προξένησε τῇ Σάρρᾳ πολὺν ἀνακούφισιν. Βεβαία οὖσα, ὅτι δὲν θὰ ἔβλεπε πλέον, ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα, τὸν Πέτρον μετὰ τῆς Λευκῆς, ἀνέπνευσεν. Ἐξῆλθε τοῦ θαλάμου της καὶ ἐζήτησε ν' ἀπαντήσῃ τὸν Σεβεράκ.

Ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῆς δεσποινίδος Δεσυνῆς ὁ νεανίας δὲν ἤρχετο εἰς τὴν ὁδὸν Ἁγίου Ὀνορίου.

Ἐπροφασίσθη παρὰ τῷ κόμητι ὅτι ἔχει νὰ τακτοποιήσῃ ὑποθέσεις τινάς, καὶ ὁ κ. Καναλέλ ἠρέκσθη ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ.

Ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας, ἀπὸ τῆς πρωίας μέχρι τῆς ἐσπέρας, κατασκοπεύουσα ἡ Σάρρα, ὀπισθεν τοῦ παραπετάσματος της, δὲν ἀπώλεσεν ἐκ τῆς ὄψεως τὴν θύραν τῆς εἰσόδου.

Κατατρωθεῖσα ὑπὸ ἀνυπομονησίας δὲν ἠδυνήθη ἐπὶ πλέον ν' ἀναμένῃ. Ἡθέλησε, μὲ πάντα κίνδυνον, νὰ συναντήσῃ τὸν Πέτρον.

Καὶ προφασιζομένη, ὅτι ἐλησμόνησέ τινα τρίχαπτα εἰς τὸ μέγαρον Καναλέλ,

ἀνεχώρησε τῇ πρωτῇ μετὰ τῆς κ. Στέβαρτ καὶ ἔφθασεν εἰς τὸ Bois-le-Roi.

Ὅχημα ἀποσταλὲν ἐπὶ τούτῳ τὴν ἀνέμενε. Ἡ κόμησσα μετέβη εἰς τὸν πύργον, ἵνα μὴ ἐκπλήξῃ τὴν σύντροφόν της, εἰς ἣν διηγῆθη τὴν αὐτὴν ἱστορίαν, ἣν καὶ εἰς τὸν κόμητα, καὶ ἀφοῦ προεγευμάτισεν ὠδηγήθη παρὰ τῇ κυρίᾳ Σεβεράκ.

Κατὰ τὴν ἀπὸ Καναλέλ εἰς Bois-le-Roi μετάβασιν ἡ καρδιά τῆς Σάρρας ἐπαλλε σφοδρῶς.

Ἐσκέπτετο ὅτι θὰ καταλάβῃ αἰφνης τὸν Πέτρον μόνον, μὴ δυνάμενον συνεπῶς ν' ἀμυνθῇ.

Ἦτο ἐξαίρετος καιρὸς, καὶ ἡ Σάρρα ἐφαιδρύνθη λίαν· διελέχθη καὶ ἐγέλασε καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ὁδοῦ.

Ἀλλ' ἀφικομένη, κατελήφθη ὑπὸ σπουδαίου φόβου· ἂν ἐκεῖνος δὲν ἦτο εἰς τὴν οἰκίαν του;

Τὸ αἶμα ἀνῆλθεν ἐκ τῆς καρδίας ἐπὶ τοῦ προσώπου της. Ἀλλὰ πῶς δύναται νὰ μὴ ᾔναι; Ἡ στάσις τῆς ἀμάξης ἔθηκε τέρμα εἰς τὰς ἀγωνίας της.

Κατήλθε μετὰ τῆς κ. Στέβαρτ, ἔκρουσε τὴν θύραν τῆς εἰσόδου, διήλθε τὸν ἐπιμελῶς ὑπὸ δεινροστοιχιῶν τεμνόμενον κήπον, καὶ παρουσιασθείσης ὑπηρετρίας τινός, ἐζήτησε τὸν κ. Σεβεράκ.

Ταῦτοχρόνως ἡ γραῖα ἐνεφανίζετο ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τοῦ διαδρόμου. Εἰσῆγαγε μετὰ πλείστης ὅσης εὐπροσηγορίας καὶ προσηνείας αὐτὴν εἰς τὴν αἴθουσαν, ἐν ᾗ ἐξ ἀνάγκης ἡ Σάρρα ὤφειλεν, ὑποκρινομένη τὸν σκοπὸν της, νὰ διαλεχθῇ μετὰ τῆς μητρὸς ἐκεῖνου. Τέλος, κατὰ τὴν διάλεξιν, ἀφῆκε τὰς λέξεις ταύτας:

— Μήπως ὁ διοικητὴς δὲν εἶναι εἰς Bois-le-Rei;

— Ὅχι, κυρία, ἀπεκρίθη ἡ γραῖα, μετέβη εἰς Παρισίους, ὡς πράττει καθ' ἐκάστην!

Ὡς πράττει καθ' ἐκάστην! Καὶ δὲν τὸν ἔβλεπέ τις ἀπὸ ἐβδομάδος σχεδόν. Ποῦ ἄρα μετέβαινε; Μὴ ἐπεριπόλει περὶ τὸ μοναστήριον, ἐν ᾧ εἶχεν ἐγκλεισθῇ ἡ Λευκὴ; Ἐφάνη τῇ Σάρρᾳ ὅτι ἡ ἡμέρα ἐγίνετο σκοτεινότερα, καὶ ὅτι ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς οἰκίας ἐκείνης, πρὸς ἣν μετὰ τὸς ἤρχετο σπουδῆς, ἦτο πνιγνῆ. Καὶ γενομένη τόσοῦν κατηφῆς, ὅσον ἦτο φαῖδρὰ εἰσερχομένη, ἀπεχαιρέτισε τὴν κυρίαν Σεβεράκ καὶ ἀπεμακρύνθη. Ἐπιστρέψασα εὖρε τὸν κόμητα, ὅστις τὴν ἀνέμενε, καὶ τὴν ἠρώτησε πῶς διήλθε εἰς τὸ ταξείδιόν της. Εἶτα, ὡς περὶ ἀπλουστάτου τινος πράγματος προκειμένου,

— Ὁ Σεβεράκ ἦτο ἐνταῦθα πρὸ ὀλίγου, εἶπε καὶ μὲ παρεκάλεσε νὰ μεταδώσω ὑμῖν τὰς ταπεινοτάτας προσήσεις του.

Ἡ Σάρρα ὠχρίασεν ὑπ' ὀργῆς. Ἐκεῖνον δὲν μετέβη ζητοῦσα τόσοῦν μακρὰν, ἠδύνατο ν' ἀπαντήσῃ ἐν αὐτῇ τῇ οἰκίᾳ της. Ἄλλοτε ἀπόκρυφός τις φωνὴ τῇ ἀνήγγελλε πότε ἐμελλε νὰ ἔλθῃ. Ἀνέμενε λοιπὸν πότε θὰ ἐπεσκέπτετο· πάλιν αὐτοῦς, ὅπως τὸν συλλάβῃ, καὶ ἐξηγηθῇ μετ' αὐτοῦ ὕστατον. Μάτην ὅμως ἀνέμενε καθ'